

Prof. Dr. Türkan Saylan, Yönderim My Mentor is Prof. Dr. Türkan Saylan

Ayşe Yüksel

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (ÇYDD) Genel Başkanı, Cüzzamla Savaş Derneği Başkanı

Özet: 13 Aralık 1935 yılında, İstanbul'un Kandilli semtinde Leyla-Fasih Saylan çiftinin ilk çocuğu olarak dünyaya gelmişti. Sonra da üç oğlan bir kız kardeşi daha oldu, beş kardeş bahçeli bir evde gönüllerince çocukluk yaşadılar. İlk orta eğitimini Kandilli'de aldı, sonraki yıllarda Kandilli Kız Lisesi Vakfı Başkanlığı da yaptığı Kandilli Kız Lisesinde, gündüzlü eğitim görürken, arkadaşları ve öğretmenleri ile güzel anılar biriktirdi. Üniversite eğitimine, İstanbul Tıp Fakültesi'nde başladı. Öğrenci iken evlendi, anne oldu, sağlık sorunları yaşadı ama hekim olmaktan vazgeçmedi. Mezuniyet sonrasında, Nişantaşı Sosyal Sigortalar Kurumu Cildiye Servisinde asistanlığa başladı. Asistanlık, sadece cilt hastalıklarını öğrenmek demek değildi, aynı zamanda, hastaların sosyal sorunlarını öğrenmek, çözümler üretmek, kliniği yönetmek idi. Deri ve zührevi hastalıklar uzmanı oldu. Bursa'ya tayin olmuştu ama, İstanbul Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Osman Yemni'den 'Başasistanlık' teklifi aldı ve 1968 yılında bu göreve başladı. 1971'de İngiliz Kültür Heyeti'nin bursuyla İngiltere'de ileri eğitim gördü. 1972 yılında doçent unvanını aldı. 1974'te Fransa'da ve 1976'da İngiltere'de kısa süreli çalışmalar yaptı. Cüzzam hastalığı konusunda kendini geliştirdi. 1976 yılında, Cüzzamla Savaş Derneği'ni kurdu, cüzzam hastalarının tedavi ve sosyal sorunlarına çözümler bulmaya başladı. Başasistan olarak girdiği dermatoloji kliniğinin kapısından, 2002 yılında emekli olarak çıktı. Yıllar içinde, birçok hasta tedavi etti, sosyal sorunları ile ilgilendi, tıp öğrencilerine ders verdi, onları tanımaya anlamaya çalıştı, çok sayıda asistan yetiştirdi, zaman zaman kliniğin yöneticiliğini yaptı, birçok proje üretti, çalıştı ama hep çalıştı. Kurucularından biri ve Genel Başkanı olduğu Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği(ÇYDD)'nde, 19 yıl boyunca başta kız çocuklarının eğitimi olmak üzere, okumak isteyen ama ekonomik koşulları yetersiz olan binlerce çocuğa eğitim yolunu açtı.

Anahtar Kelimeler: Türkan Saylan, Cüzzamla Savaş Derneği, ÇYDD

Abstract: She was born on December 13, 1935, in the Kandilli district of Istanbul, as the first child of the couple Leyla and Fasih Saylan. Then she had three brothers and a sister, and the five siblings lived their childhood to their heart's content in a house with a garden. She had her primary and secondary education in Kandilli, she accumulated beautiful memories with her friends and teachers while attending day school at Kandilli Girls' High School, where she later was also the President of the Kandilli Girls' High School Foundation. She started her university education at Istanbul Faculty of Medicine. She got married while she was a student, became a mother, had health problems, but did not give up on becoming a doctor. After graduation, she started working as an assistant at Nişantaşı Social Security Administration Dermatology Service. Being an assistant did not only mean learning about skin diseases, but also learning about the social problems of patients, producing solutions, and managing the clinic. She became a specialist in skin and venereal diseases. She was appointed to Bursa, but she received the "Chief Assistancy" offer from Istanbul Faculty of Medicine Dermatology Department Head Prof. Dr. Osman Yemni and started this position in 1968. In 1971, she received further education in England with a scholarship from the British Cultural Council. She received the title of associate professor in 1972 and worked for short periods in France in 1974 and in England in 1976. She improved herself in leprosy. In 1976, she founded the Leprosy Fight Association and began to find solutions to the treatment and social problems of leprosy patients. She retired from the dermatology clinic in 2002, where she entered as a chief assistant. Over the years, she treated many patients, dealt with their social problems, taught medical students, tried to get to know them, trained many assistants, managed the clinic from time to time, produced many projects, worked, but always worked. Working was healing for her; she managed her time well, produced a lot of work in a short time, and never missed social and art events that would be good for her. At the Association for Supporting Contemporary Life (ÇYDD), of which she is one of the founders and the Chairman, she has paved the way for education for thousands of children who want to study but have inadequate economic conditions, especially the education of girls, for 19 years.

Keywords: Türkan Saylan, Leprosy Association, ÇYDD

Yüksel A, Prof. Dr. Türkan Saylan, Yönderim, *Türk Tıbbına Hizmet Veren Bilim İnsanları Özel Sayısı*, Aralık 2023;90-96
Doi: 10.20515/otd.1387475

ORCID ID of the author: AY. [0000-0001-9937-2581](https://orcid.org/0000-0001-9937-2581)

Received 07.11.2023

Accepted 11.12.2023

Online published 11.12.2023

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Ayşe YÜKSEL

e-mail: gidilayse96@hotmail.com

1. Giriş

İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu 3. Sınıf öğrencisiyim. Okulumuzun konferans salonunda ‘Cüzzam Hastalığı’ ile ilgili bir konferans var. Ben de can kulağı ile dinliyorum ama aynı zamanda anlatan kızıl saçlı, yüzü çilli, kırmızı siyah puantiyeli bir döpiyes giymiş, dudaklarından rujunu eksik etmemiş ama başka da makyaj yapmamış bu kadını izliyorum. Çok etkilendiğimi fark ediyorum. Gözlerimizin içine bakarak konuşması mı? Göz alıcı güzelliği mi? Samimiyeti mi? İnanırcılığı mı? Duyarlılığı mı? Yoksa hepsi mi beni etkileyen. O gün sadece beni değil, tüm dinleyenleri de etkilemiş, hepimizin yüreğinde ve aklında ömür boyu kalacak bir yer edinmiştir. Birlikte geldikleri, lepradan etkilenmiş iki erkek ile iletişimi, onlara verdiği değer, dokunması, bizleri bir kez daha büyülemişti. Kimdi o? Prof. Dr. Türkan Saylan, İstanbul Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Cüzzamla Savaş Derneği Başkanı, 28. Cüzzam Servisinin Sorumlu Hekimi.

13 Aralık 1935 yılında, İstanbul’un Kandilli semtinde Leyla-Fasih Saylan çiftinin ilk çocuğu olarak dünyaya gelmişti. Sonra da üç oğlan bir kız kardeşi daha oldu, beş kardeş bahçeli bir evde gönüllerince çocukluk yaşadılar. İlk, orta eğitimini Kandilli’de aldı, sonraki yıllarda Kandilli Kız Lisesi Vakfı Başkanlığı da yaptığı Kandilli Kız Lisesinde, gündüzlü eğitim görürken, arkadaşları ve öğretmenleri ile güzel anılar biriktirdi. Türkan Saylan, okul arkadaşlarına çok önem verirdi, onlarla iletişimi yaşama veda edene kadar sürdü. Arkadaşları da, her zaman, çalışkan, duyarlı arkadaşları Türkan Saylan’ın yanında yer aldılar, onun çalışmalarına katkı sundular. O yıllarda, kitap okumak en değerli öğrenme, bilgilendirme yöntemi idi. Türkan Saylan’da bol bol kitap okuyor, ufkunu genişletiyordu. Okuduklarından öğrendiği, öğretmenlerinden dinlediği Atatürk ve onun çok beğendiği Çalı Kuşu romanı; Anadolu, kırsal alanda yaşayanlar, onu gelecekte ‘köy hekimi’ olmaya özendirdi.

Üniversite eğitimine, İstanbul Tıp Fakültesi’nde başladı. Öğrendikleri onu çok

heyecanlandırıyor, telaşlı hali ile de bir an önce hekim olup, Anadolu’nun bir köyünde çalışmak istiyordu. Arkadaşları ile verimli zamanlar geçiriyor, öğrenmeye açık ve istekli bir öğrenci olarak okuluna devam ediyordu. Dahiliye stajı sırasında, kliniğin baş asistanı Dr. Mustafa Örgen ile tanıştı, aralarında başlayan yoğun duygusal beraberlik, evlilik kararı bile aldırdı. Anne ve babası, doğal olarak karşı çıktı. Tüm yaşamı boyunca kararlı oluşu ile de dikkat çeken Türkan Saylan, bu kararından vazgeçmeyince, anne ve babasının rızası ile evlendi, Kağıthane köyüne gelin gitti. Eşinin ailesi ile birlikte yaşıyorlardı, bir taraftan da okula devam ediyordu. İlk çocuğu Çağlayan doğdu, iki yıl sonra da ikinci oğlu Çınar dünyaya geldi. Kolay değildi yaşam, evlilik, annelik, öğrencilik, vücudu zayıf düşmüş olmalı ki, bel kemiği tüberkülozu oldu. O yıllarda, tedavinin en önemli şartı yüzükoyun yatmaktı. Türkan Saylan 13 ay boyunca yüzükoyun yattı, asla moralini bozmadı, bu pozisyonda bile üretmeye devam etti. Kolla çevrilen dikiş makinasında hem kendi çocuklarına hem de mahallenin çocuklarına pijamalar dikti. Çocuklara, solak eli ile sıra sıra mama yedirdi, masallar anlattı. Yıllar sonra, çocuklara anlattığı masalları hatırladı, yeniden kaleme aldı, ‘Çocuklar ve Hayvanlar’ adlı çocuk kitabını yayınlattı. Günler günleri kovaladı, tedavi süreci tamamlandı, Türkan Saylan yeniden ayağa kalktı. Bitirmesi gereken tıp fakültesi öğrenciliği onu bekliyordu. Gecikmeli de olsa mezun oldu, o artık köy hekimi olabilirdi. Hayalini gerçekleştiremeden evlenmiş, iki çocuk annesi olmuştu, çok da kolay değildi artık köy hekimi olmak. Bu sefer de, çalıştığı yerde köy hekimi ruhuyla çalışmayı hedefledi. Bu onun için zaten çok kolay idi. Empati kurabilen, hastalarını dikkatle dinleyen, onlara dokunan, gözlerinin içine bakan hali tavrı ile ondan şifa istemeye gelen tüm hastaların vazgeçilmezi olmuştu.

Öğrenci iken ziyarete gittikleri, bulaşır yaklaşmayın diye tembih edildikleri cüzzam hastaları aklından çıkmıyordu, o gün kendine verdiği sözü tutmalı, önce hastalığı öğreneceği dermatoloji alanında uzman olmalı idi.

Nişantaşı Sosyal Sigortalar Kurumu Cildiye Servisinde asistanlığa başladı. Hocası Uzm. Dr. Ali Atal'dan çok şey öğrendi. Asistanlık, sadece cilt hastalıklarını öğrenmek demek değildi, aynı zamanda, hastaların sosyal sorunlarını öğrenmek, çözümler üretmek, kliniği yönetmek idi. Bir gece nöbetinde, kliniğin eksiklerini, yapılması gerekenleri listeleyip başhekimine sunmuştu. Bir asistan bunu yaptı diye arkadaşları 'eyvah şimdi yandın' diyerek onu uyarmış ama o korkmamıştı. Sonuçta liste tamamlanmıştı. Sorun değil, çözüm odaklı idi. Gördüğü sorunları görmemezlikten gelmez, çözüm olana kadar uğraşır, kararlı ve sebatkar bir yapısı vardı.

Deri ve zührevi hastalıklar uzmanı oldu. Bursa'ya tayin olmuştu ama, İstanbul Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Osman Yemni'den 'Başasistanlık' teklifi aldı ve 1968 yılında bu göreve başladı. 1971'de İngiliz Kültür Heyeti'nin bursuyla İngiltere'de ileri eğitim gördü. 1972 yılında doçent unvanını aldı. 1974'te Fransa'da ve 1976'da İngiltere'de kısa süreli çalışmalar yaptı. Cüzzam hastalığı konusunda kendini geliştirdi. Türkiye'ye döndüğünde, öğrenci iken kendine söz verdiği cüzzam hastaları ile ilgilenme konusu için dönemin Sağlık Bakanı ile görüştü, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nin 28. Servisinin sorumluluğunu üstlendi. İlk olarak 1976 yılında, Cüzzamla Savaş Derneği'ni kurdu, cüzzam hastalarının tedavi ve sosyal sorunlarına çözümler bulmaya başladı. 1977'de profesör oldu. 1981-2001 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Lepra Araştırma ve Uygulama Merkezini kurdu, müdürlüğü'nü yürüttü. Lepralı hastaların tıbbi tedavisinin yanında, sosyal rehabilitasyonlarını da gerçekleştirdiği için, 1986'da kendisine Hindistan'da "Uluslararası Gandhi Ödülü" verildi. 2006 yılına kadar Dünya Sağlık Örgütü'nün Lepra konusunda danışmanlığı, Uluslararası Lepra Birliği'nin (ILU) kurucu üyeliğini ve Avrupa Dermato Veneroloji Akademisi'nin ve Uluslararası Lepra Derneği'nin üyeliğini yaptı. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıklarına bağlı çalışan 28. Cüzzam Servisi yıllar içinde, genişledi, hastaların ihtiyacı olan alanlar açıldı, 1981 yılında da 'İstanbul Lepra Hastanesi' adı ile

özel dal hastanesi oldu, Prof. Dr. Türkan Saylan, bu hastanenin başhekimisi oldu ve bu görevi emekli olana kadar sürdürdü.

Aynı anda birçok konu ile çalışabilen Prof. Dr. Türkan Saylan; yıllar boyu, İstanbul Tıp Fakültesi Dermatoloji AD Öğretim Üyesi, 1982-1987 yılları arasında Başkanlığı, İstanbul Lepra Hastanesi Başhekimliği, Cüzzamla Savaş Derneği ve Vakfı Başkanlıkları, İstanbul Tıp Fakültesi Lepra Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü'nü, kurucularından bir olduğu Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin Genel Başkanlığını, Türkiye Çağdaş Yaşamı Destekleme Vakfı'nın kurucu başkanlığını, "Öğretim Üyeleri Derneği"nin kuruculuğunu ve ilk dönem II. Başkanlığını, İÜ Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin kurucularından biri oldu, 1996'ya kadar müdür yardımcılığı ile Kadın Sağlığı derslerinin koordinatörlüğünü yaptı. 1995'de mezun olduğu lise için oluşturulan Kandilli Kız Lisesi Kültür ve Eğitim Vakfı (KANKEV)'nin kuruculuğunu ve 18 Mayıs 2009'a kadar başkanlığını yaptı. İstanbul Tabip Odası ve Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı üyeliği de yaptı.

Ayrıca, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından 31 Mart 2000 tarihinde Sosyal Hizmetler Danışma Kurulu üyeliğine seçildi.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından 2 Şubat 2001-2007 tarihleri arasında YÖK üyeliğiyle görevlendirildi. 2003 - 2004 arasında Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu üyeliği ve İstanbul İl İnsan Hakları Kurulu üyeliklerinde bulundu.

Başasistan olarak girdiği dermatoloji kliniğinin kapısından, 2002 yılında emekli olarak çıktı. Yıllar içinde, birçok hasta tedavi etti, sosyal sorunları ile ilgilendi, tıp öğrencilerine ders verdi, onları tanımaya anlamaya çalıştı, çok sayıda asistan yetiştirdi, zaman zaman kliniğin yöneticiliğini yaptı, birçok proje üretti, çalıştı ama hep çalıştı. Çalışmak ona şifa idi, zamanı iyi yönetiyor, kısa zaman içinde çok iş üretiyor, kendine iyi gelecek sosyal ve sanat etkinliklerini de hiç kaçırmıyordu.

Öğrenci olarak tanıdığım Prof. Dr. Türkan Saylan ile, mezuniyetim sonrası yollarımın yeniden keşişceğini bilemezdim. İstanbul Tıp Fakültesi Lepra Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde, Cüzzamla Savaş Derneği'nde 29 yıl birlikte çalıştık. Ne mutlu bana, ondan çok şey öğrendim.

Prof. Dr. Türkan Saylan; tüm yaşamı boyunca kendini Laik Cumhuriyete borçlu hissetti, borcunu ödemek için birçok alanda gönüllü çalıştı. Atatürk devrim ve ilkelerini yaşatmak, bir kadın olarak sahip olduklarının değerini bilmek, bütün kadınların yaşamın her alanından eşit yararlanabilmesini sağlamak için emek verdi.

Kurucularından biri ve Genel Başkanı olduğu Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği(ÇYDD)'nde, 19 yıl boyunca başta kız çocuklarının eğitimi olmak üzere, okumak isteyen ama ekonomik koşulları yetersiz olan binlerce çocuğa eğitim yolunu açtı. Onların, okuyup meslek sahibi olmasını, kendi ayakları üzerinde durmasını sağladı.

Savunuculuk onun karakterinin önemli bir parçası idi. Her zaman mağdurun yanında yer aldı, haksızlıklara karşı durdu, mücadele etti. Sadece kendi yaşamı için değil, başta kız çocukları olmak üzere, kadınların, erkeklerin, yaşlıların kısaca herkesin daha iyi koşullarda yaşayabilmesi için çalıştı çabaladı.Prof. Dr. Türkan Saylan, üretken bir insandı. Hem bilimsel çalışmalarına devam eder hem de sosyal sorumluluk çalışmalarını yürütürdü.440 yayını bulunmaktadır. Bunların 50'si yabancı dergilerde yayınlanmış tıbbi çalışmaları, 204'ü tıbbi, sosyal ve siyasal içerikli gazete makaleleri, 186'sı ise Türkçe tıbbi dergilerde ve kongre kitaplarında yayınlanmış araştırma, derleme ve olgu bildirimleridir.5 baskı yapan Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Deri ve Zührevi Hastalıklar El Kitabı adlı ders kitabı, Cumhuriyet Kitap'larında yayınlanan, çocukluk yaşamını anlatan ve 8 baskı yapan "At Kız", makalelerini içeren ve 5 baskı yapan Cumhuriyetin Bireyi Olmak, Radyo Cumhuriyet'teki programlarının dökümü olan "Radyo Cumhuriyet'te Çağdaş İnsan Söyleşileri ile

İş Bankası'nca yayınlanan, Mehmet Zaman Saçlıoğlu'yla söyleşilerini içeren ve 7 baskı yapan Güneş Umuttan Şimdi Doğan ve Doğan Kitap'ta yayınlanan, Zehra İpşiroğlu'nun sorguladığı 2. Baskısı yapılan Yapıcılığın Gücü, İskele Yayınları'ndan çıkan Şefik Görkey'le 3. baskısı yapılan Hekim Olmak, yine İskele Yayınlarından çıkan Kenan Mortan'la söyleşileri içeren ve 3. baskısı yapılan 100 Soruda Sivil Toplum, Özyürek Yayınlarından çıkan Hayvanlar ve Çocuklar ve en son Doğan Kitap'tan çıkan Çağdaşlaşma Yolunda, öğrencileriyle birlikte hazırladığı "Yer Gök Dört Duvar" olmak üzere toplam 11 kitabı yayımlandı. Son günlerinde hazırladığı ve bitiremeden hayatını kaybettiği "Toplum Mektupları" kitabı vefatından sonra ÇYDD' ce yayımlandı.

'Emek hiç boşa gitmez' derdi. Kendi emekleri de hep değer gördü. Yaşarken 58, vefatından sonra 7 olmak üzere, çeşitli kurum ve kuruluşlardan toplam 65 ödül aldı. Sokaklara, caddelere ismi verildi, adına kültür merkezleri, parklar yapıldı, heykelleri dikildi, emekleri boşa gitmedi, adı her gün ülkemizin bir yerinde yaşatıldı.

Çeşitli Kuruluşlar tarafından aldığı ödüller:

1. "Dowling Kulübü Onur Üyesi" İngiltere Dermatologları Derneği, 1978
2. "Uluslararası Gandhi Ödülü" Hindistan Hükümeti'nce, 1986
3. "Ülkemizde Yılın Kadını Ödülü" 1990,
4. "Melvin Jones Ödülü" Rotary Kulüpleri, 1991
5. "Atatürk İlke ve Devrimleri Ödülü" İstanbul Üniversitesi,
6. Kuzey Amerika Klinik Dermatoloji Derneği tarafından Onur Üyesi seçildi, 1996
7. "Atatürk İlke ve Devrimleri Ödülü" İstanbul Üniversitesi (İkinci kez), 1996
8. "Atatürkçü Düşünceye Hizmet Ödülü" İncirli Lions Kulübü, 1996

9. “Kuvayi Milliye Ödülü” Haliç Rotary Kulübü, 1997
10. “Atatürk Ödülü” Tuzla Rotary, 1997
11. “Fahrettin Kerim Gökay Ödülü” Türk Lions Vakfı, 1997
12. “Türkiye Ziraatçiler Birliği Dayanışma Ödülü” 1998
13. “75. Yıl Ödülü” Türk Kadınlar Birliği Şişli Şb.,1998
14. “Uğur Mumcu – Muammer Aksoy Ödülü” ADD İstanbul Şubesi, 1999
15. “Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi Onur Ödülü” Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi, 2000
16. İtalya “Foyer des Artistes Kurumu Ödülü” 2001
17. “Hasta ve Hasta Yakını Hakları Derneği Ödülü” Cüzamlı Hastalara verdiği uzun süreli hizmet ve getirdiği bakış açısı nedeniyle, 2001
18. “Education and Modernization Award” Atatürk Society of Amerika Amerika / Atatürk Topluluğu, 2001
19. “Sanat Kurumu Onur Ödülü” 2002
20. “Atatürk / Çağdaşlık Ödülü” Dünya Atatürkçü Kuruluşları, 10 Kasım 2003
21. “En Başarılı Kadınlar Onur Ödül” Oriflame Türkiye, 2003
22. “Üstün Hizmet Ödülü” Yıldız Teknik Üniversitesi, 2004
23. “Eğitim Ödülü” TED Koleji, 2004
24. “100. Yıl Mesleki Başarı Ödülü” Rotary Kulübü, 2004
25. “İnsan Hakları Ödülü” İzmir Karşıyaka Belediyesi, 2004
26. “Türkiye’nin En İyi Eğitimcisi” Ödülü Tempo Dergisi, 2004
27. “Yılın En Yürekli Kadını Ödülü” Kültür Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğrencileri, 2004
28. “Puduhepa Ödülü” Adana Kültür Sanat Derneği, 2005
29. “Meslek Hizmetleri Ödülü” Ankara Emek Rotary Kulübü, Ekim 2005
30. “Toplumsal Barış Ödülü” Barış Radyo, 2005
31. “İnsan Hakları Demokrasi Barış ve Dayanışma Ödülü” SODEV Sosyal Demokrasi Vakfı, 2005
32. “Eğitim Ödülü” Oriflame Türkiye, 2005
33. “İyi Kalpli Ol Ödülü” Türk Kalp Vakfı, 2006
34. “Sosyal Sorumluluk Ödülü” TÜHİD – 5. Altın Pusula, 2006
35. “Yılın Başarılı İş Kadınları Ödülü” Dünya Gazetesi, 2006
36. “Bilim Günleri Onur Ödülü” İstanbul Üniversitesi, 2006
37. “ÇEK Eğitim Ödülü” Çağdaş Eğitim Kooperatifi, 2007
38. “Onur Ödülü”, Maltepe Üniversitesi Zirvedekiler İletişim Ödülleri kapsamında Maltepe Üniversitesi, 2007
39. “Yılın Keçisi Ödülü” Gururlu duruşu ve çağdaşlaşma yolundaki inadı nedeniyle Fethiye / Ölü Denizli Belediye Başkanlığı, 2007
40. “Cumhuriyetimizin Yılmaz Savaşçıları Onur Ödülü” Mersin/Yenice halkının oylarıyla Yenice Belediyesi’nce, 2007
41. “Örnek Kıdemli Vatandaş Ödülü” TÜRYAK ve Hacettepe Üniversitesi’nce 2007
42. “Melvin Jones Ödülü” 118. Lion Kulübünce 2. kez 2007
43. “Hizmet Ödülü” Tıp ödülleri kapsamında Bayındır Hastanesi’nce, 2007
44. “Hizmet Ödülü” Eminönü Rotary, 2007

45. “Hizmet Ödülü” Metropolitan Rotary, 2007
46. “Yılın En Başarılı Kadını Ödülü” Böbrek Vakfı, Mart 2008
47. “Aydınlanma Onur Ödülü” Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği (YKKED), 2008
48. „Margarette Golding Ödülü” 2008
49. “Yılın Sivil Toplum Önderi”, Ekonomist Dergisi, 2008
50. “THK’ye Destek Veren Ödülü” Türk Hava Kurumu’nca”, Şubat 2009
51. “Yılın En İyi Sivil Toplum Örgütü Ödülü”Wenice’den
52. 8. Vehbi Koç Vakfı Ödülleri – Eğitim Ödülü”, 2008’deki başarılı eğitim çalışmaları nedeniyle, 26 Şubat 2009
53. “2008 Cumhuriyet Kadını Ödülü” Efe Güray Vakfı’nca, 8 Mart 2009
54. “Cumhuriyet Erdemlerini Yaşatan Ödülü” ANAÇEV’ce, 8 Mart 2009
55. “Sosyal Sorumluluk Projeleri Başarı Ödülü” Türkiye Magazin Gazetecileri Derneği, 2009
56. “Ege’de Yılın Annesi Onur Plaketi” Ege TV ve Radyo Ege tarafından, 11 Mayıs 2009
57. “Onur Üyeliği”, Kadın Yazarlar Derneği’nce, 08.05.2009
58. Boğaziçi Üniversitesi’nce “Fahri Doktora” unvanı, 13 Mayıs 2009

Vefatından sonra verilen ödüller;

59. “Atatürkçü Aydınlanma Ödülü” Avrupa Atatürkçü Düşünce Dernekleri Federasyonu’nca, 25 Mayıs 2009
60. “Özgür İnsan Ödülü” Osmaniye Anadolu Halk Bilimleri ve Kültür Derneğince, 4 Haziran 2009

61. “Sevgi, Barış, Dostluk Ödülü” Karadeniz Ereğli Belediyesi’nce, 4 Temmuz 2009
62. “Yılın Empati Ödülü” Türk Psikoloji Danışma ve Rehberlik Derneği, 21 Ekim 2009
63. “Ahmet Taner Kışlalı Aydın İnsan Onur Ödülü”, Kabataşlılar Derneği, 13 Ocak 2010 (TS nezdinde ÇYDD’ye)
64. “Yılın Annesi”, CHP Kadın Kolları, 09.05.2010
65. “Mor Barış”, internet sitesinde ilk kez organize edilen ödül için 3 bin aday gösterildi. Türkan Saylan oyların çoğunluğunu toplayarak ödül’ün sahibi oldu. Ödül, Sıla Kültür Merkezi’nde Beylikdüzü Şubemiz Nurgün Kıcırcı tarafından teslim alındı. 18 Aralık 2010.

Prof. Dr. Türkan Saylan, gençlerin önünü açan, onlara önder olan, geleceğe hazırlayan bir insandı. Ben de 29 yıl boyunca onun öğrencisi, meslektaşı, yol arkadaşı oldum, bana öğrettikleri her zaman yolumu aydınlatıyor.

Özetlersem;

Güler yüzlü olmayı, kararlı olmayı, zamanı iyi kullanmayı, çözüme odaklanmayı, cesur olmayı, vazgeçmemeyi, sevmeyi, sevilmeyi, ulaşılabilir olmayı, olumlu düşünmeyi, güzellikleri görmeyi, eğitimin önemi ve vazgeçilmezliğini, bilimsel ve evrensel değerlere inanmayı, mütevaziliği, hoşgörüyü, ekip çalışmasının önemini Prof. Dr. Türkan Saylan’dan öğrendim.

Gerçek ölüm adınızın anılmadığı gün olurmuş. Bu bağlamda Prof. Dr. Türkan Saylan halen yaşıyor, adının geçmediği bir makale, verilmediği bir anıt, anılmadığı bir gün yok henüz. Ne mutlu bize. Vefa duyguları ile değerli tıp bilim insanlarının anlatılacağı özel bir sayı ile Eskişehir Osmangazi Tıp Dergisi yayım kurulu Prof. Dr. Türkan Saylan’a da yer vermiş, çok da doğru yapmıştır. Yayın Kurulunu yürekten kutlarım. Sizin de emekleriniz hiç unutulmayacak.

KAYNAKLAR

1. Türkan ve Ayşe. Anı Kitabı. Kırmızı Kedi Yayınevi. 2020. İstanbul.
2. Türkan Saylan Özgeçmiş. Kendi Kaleminden. ÇYDD Arşivi, 2023, İstanbul.
3. Güneş Umuttan Şimdi Doğar. Nehir Söyleşi. Mehmet Zaman Saçlıoğlu söyleşisi. İş Bankası Kültür Yayınları. 1. Baskı 2004.

Etik Bilgiler

Etik Bilgiler Etik Kurul Onayı: Bu makale bir derleme yazısı olduğu için Etik Kurul Onayı alınmasına gerek yoktur.

Telif Hakkı Devir Formu: Yazar tarafından Telif Hakkı Devir Formu imzalanmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Hakem değerlendirmesinden geçmiştir.

Yazar Katkı Oranları: Cerrahi ve Tıbbi Uygulamalar: AY. Konsept: AY. Tasarım: AY. Veri Toplama veya İşleme: AY.

Analiz veya Yorum: AY. Literatür Taraması: AY. Yazma: AY.

Çıkar Çatışması Bildirimi: Yazar çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Eskişehir Osmangazi Tıp Dergisi yayın kurulu Prof. Dr. Türkan Saylan'a da yer vermiş, çok da doğru yapmıştır. Yayın Kurulunu yürekten kutlarım. Sizin de emekleriniz hiç unutulmayacak.